

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 147/20
U Luxembourggu 24. studenoga 2020.

Presuda u predmetu C-59/19
Wikingerhof GmbH & Co. KG/Booking.com BV

Hotel koji se koristi platformom Booking.com može načelno tužiti to društvo pred sudom države članice u kojoj taj hotel ima sjedište kako bi se prekinula eventualna zlouporaba vladajućeg položaja

Iako su se tako osporavana ponašanja dogodila u okviru ugovornog odnosa, primjenjuje se pravilo posebne nadležnosti u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima predviđeno Uredbom Bruxelles I.a

Wikingerhof GmbH & Co. KG, društvo njemačkog prava koje upravlja hotelom u Njemačkoj, sklopilo je 2009. ugovor s Booking.com BV, društvom nizozemskog prava sa sjedištem u Nizozemskoj koje upravlja platformom za rezervaciju smještaja. Radilo se o tipskom ugovoru koji je predložio Booking.com i u kojem je, među ostalim, bilo predviđeno kako slijedi: „Hotel potvrđuje da je primio primjerak verzije 0208 općih uvjeta poslovanja od [...] društva Booking.com. Oni se nalaze na internetu na stranici društva Booking.com [...]. Hotel potvrđuje da je pročitao uvjete, da ih je razumio te je s njima suglasan. Uvjeti su sastavni dio ovog ugovora [...]”. Booking.com je zatim više puta izmijenio te opće uvjete, dostupne na njegovu Extranetu.

Wikingerhof je pisanim putem osporio umetanje nove verzije općih uvjeta u predmetni ugovor, s kojima je to društvo upoznalo svoje ugovorne partnere 25. lipnja 2015. Smatrao je da nije imao drugog izbora nego sklopiti navedeni ugovor i trpjeti učinak naknadnih izmjena općih uvjeta poslovanja društva Booking.com zbog vladajućeg položaja koji ono ima na tržištu usluga posredovanja i portala za rezervaciju smještaja, iako su neke prakse tog društva nepravedne i stoga protivne pravu tržišnog natjecanja.

Nadalje, Wikingerhof je pred Landgerichtom Kiel (Zemaljski sud u Kielu, Njemačka) podnio tužbu radi zabrane društvu Booking.com i. da na svojoj platformi za rezervaciju smještaja cijeni koju je Wikingerhof odredio, bez njegova prethodnog pristanka, nadoda napomenu „povoljnija cijena” ili „cijena s popustom”, ii. da mu uskrati pristup podacima za kontakt koje njegovi ugovorni partneri ostave na toj platformi i, konačno, iii. da položaj hotela kojim upravlja u rezultatima pretraživanja uvjetuje dodjelom provizije koja prelazi 15 %. Landgericht Kiel (Zemaljski sud u Kielu) zaključio je da nije mjesno i međunarodno nadležan, što je u drugom stupnju potvrdio Oberlandesgericht Schleswig (Visoki zemaljski sud u Schleswigu, Njemačka). Prema potonjem sudu, usto što ne postoji opća nadležnost njemačkih sudova na temelju Uredbe br. 1215/2012¹ (Uredba Bruxelles I.a) jer Booking.com ima sjedište u Nizozemskoj, nisu utvrđene ni posebna nadležnost na temelju mjesta izvršenja ugovorne obveze, u skladu s člankom 7. točkom 1. podtočkom (a) Uredbe br. 1215/2012, ni nadležnost na temelju mjesta u kojem je nastala štetna radnja u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima, u skladu s njezinim člankom 7. točkom 2.

Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka), kojem je Wikingerhof podnio reviziju navodeći da je Oberlandesgericht Schleswig pogrešno smatrao da predmetna tužba nije u njegovoj nadležnosti u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima, uputio je Sudu prethodno pitanje.

¹ Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravci SL 2014., L 160, str. 40. te SL 2016., L 202, str. 57.)

Sud je stoga upitan primjenjuje li se članak 7. točka 2. Uredbe br. 1215/2012 na tužbu kojom se želi zaustaviti određeno ponašanje u okviru ugovornog odnosa između tužitelja i tuženika i koja se temelji na navodu tuženikove zlouporabe vladajućeg položaja, uz povredu prava tržišnog natjecanja.

Ocjena Suda

Kao odgovor na to pitanje, Sud iznosi da primjenjivost bilo članka 7. točke 1. podtočke (a) Uredbe br. 1215/2012, bilo njezina članka 7. točke 2. ovisi osobito o ispitivanju suda pred kojim je pokrenut postupak posebnih uvjeta predviđenih tim odredbama. Stoga, kada se tužitelj pozove na jedno od navedenih pravila, sud pred kojim se vodi postupak treba ispitati jesu li tužiteljevi zahtjevi, neovisno o njihovoj kvalifikaciji u nacionalnom pravu, ugovorne naravi ili, naprotiv, deliktne ili kvazideliktne naravi u smislu te uredbe. Konkretno, sud pred kojim se vodi postupak, kako bi povezoao zahtjev postavljen među ugovornim stranama sa „stvarima povezanim s ugovorima” ili „stvarima povezanim s deliktima” u smislu Uredbe br. 1215/2012, mora ispitati „ugovornu” ili „deliktnu ili kvazideliktnu” obvezu koja čini njegovu pravnu osnovu.

Stoga tužba ulazi u stvari povezane s ugovorom u smislu članka 7. točke 1. podtočke (a) Uredbe br. 1215/2012 ako je tumačenje ugovora koji obvezuje tuženika i tužitelja nužno kako bi se utvrdila zakonitost ili, naprotiv, nezakonitost ponašanja koje tužitelj prigovara tuženiku. S druge strane, kada se tužitelj u svojoj tužbi poziva na pravila deliktne ili kvazideliktne odgovornosti, odnosno na povredu zakonom nametnute obveze, a da nije nužno ispitati sadržaj ugovora koji je sklopljen s tuženikom kako bi se ocijenila zakonitost ili nezakonitost ponašanja koje se prigovara tuženiku, pravna osnova tužbe ulazi u stvari povezane s deliktima ili kvazideliktima u smislu članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012.

U ovom slučaju Wikingerhof se u svojoj tužbi poziva na povredu njemačkog prava tržišnog natjecanja, koje predviđa opću zabranu zlouporabe vladajućeg položaja neovisno o bilo kakvom ugovoru ili drugoj dobrovoljnoj obvezi. Stoga pravno pitanje koje je u središtu glavnog postupka jest je li Booking.com zloupotrijebio vladajući položaj u smislu navedenog prava tržišnog natjecanja. No, nije nužno tumačiti ugovor koji obvezuje stranke glavnog postupka kako bi se odredila zakonitost ili nezakonitost prakse koja se prigovara društvu Booking.com u odnosu na to pravo jer je takvo tumačenje u najboljem slučaju potrebno kako bi se utvrdilo da navedene prakse doista postoje.

Sud je zaključio da, pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, Wikingerhofova tužba, s obzirom na to da se temelji na zakonskoj obvezi suzdržavanja od zlouporabe vladajućeg položaja, ulazi u stvari povezane s deliktima ili kvazideliktima u smislu članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriel Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536